

ΕΚΦΡΑΣΗ

ΔΗΗΗΠΙΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

ΙΕΡΟΥ ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ

ΕΚΦΡΑΣΗ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
Ι. ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΓ. ΤΡΙΑΔΟΣ
ΜΕΤΟΧΙΟΥ Ι. ΜΟΝΗΣ ΜΑΧΑΙΡΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:

π. Ανδρέας Άγαθοκλέους

Τ.Θ. 42036, 6530 Λάρνακα - Κύπρος

Τηλ: 99607871, Φαξ: 22991545

www.isagiastriados.com

ΤΕΥΧΟΣ 176

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2019

ISSN 1019-5181

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

Ζαφείρης Δημητρίου & Υιός Λτδ, Λάρνακα

ΠΡΟΣ ΤΟ ΘΕΩΡΩΣΟ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ

Χριστέ, «ὁ ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον», πού γιά χάρη μου στάθηκες γυμνός μπροστά στον Πιλάτο, ντύσε με μέ τή Χάρη Σου πού ἐνδυνάμωσε τούς Ἁγίους καί κατανίκησαν αὐτόν τόν κόσμο τῆς διαμάχης. Εἶθε ἡ Θεότητά σου, Κύριε, νά εὐαρεστηθεῖ μαζί μου καί νά μέ ὀδηγήσει πέρα ἀπό τόν κόσμο, ὥστε νά εἶμαι μαζί Σου. Ὡ Χριστέ, πού τά πολύμματα Χερουβείμ εἶναι ἀδύνατο νά ἀντικρίσουν τή δόξα τῆς ὄψης Σου, καί ἀπό ἀγάπη δέχθηκες καταπρόσωπο τόν ἐμπτυσμό, ἀφαίρεσε τήν αἰσχύνη ἀπό τό πρόσωπό μου καί χάρισέ μου ἕνα καθάριο πρόσωπο ἐνώπιόν Σου τόν καιρό τῆς προσευχῆς. ❖

Εἰκόνα ἐξωφύλλου:

Οἱ Μυροφόρες στον τάφο, Ἱ. Ν. Παναγίας Καθολικῆς, Πελέντρι, 16ος αἰώνας.

ΤΟ ΠΟΡΑΤΟ ΘΑΥΜΑ

π. Ανδρέα Αγαθοκλέους

Η ανάγκη του ανθρώπου να βεβαιώσει την πίστη μέσα του προς τον απρόσιτο Θεό και τις ενέργειές Του τον οδηγεί στο να έπιζητεί τό θαῦμα ή να τό μεγαλοποιεί ή, ακόμα, και να τό δημιουργεί. Μέ την έννοια αυτή τό θαῦμα, ως θαυμαστό γεγονός, συναντάται σε όλες τις θρησκείες.

Στήν Καινή Διαθήκη οι διάφορες θεραπείες ασθενών, αναστάσεις νεκρών και άλλες εκφράσεις αγάπης του Χριστού και των Αποστόλων προς τον πονεμένο λαό ονομάζονται σημεία. Τό θαῦμα προκαλεί θαυμασμό, έκπληξη, ενώ τό σημείο δείχνει κάτι, δηλαδή την ήδη υπάρχουσα Βασιλεία του Θεού όπου δέν κυριαρχούν τά αποτελέσματα της φθοράς.

Η πρόκληση των Φαρισαίων και Γραμματέων προς τον Ίησού Χριστό «θέλομεν από σου σημείον ιδείν» (Ματθ. 12,38) δέν βρήκε ανταπόκριση. Τό όποιο «σημείον» όταν γίνεται «θαῦμα» αναγκάζει τον άνθρωπο να τό αποδεχτεί κι άρα του στερεί την έλεύθερη σχέση του με τό Θεό, πού είναι ή ουσιαστική πίστη. Ασφαλώς ό Χριστός σέβεται την έλευθερία του ανθρώπου, πού του έδωσε ως δώρο, και δέν την παραβιάζει ακόμα κι αν προκαλείται.

Η Έκκλησία, ως «στύλος και έδραίωμα της άληθείας» (Α΄ Τιμ. 3,15), δέν μπορεί να ένθαρρύνει τά «θαύματα» για

νά πείσει, συμπεριφερόμενη διαφορετικά από τόν ιδρυτή της. Ἄλλωστε, ὅλη ἡ ζωὴ της εἶναι ἀπὸ μόνῃ της ἓνα «θαῦμα» πού στηρίζεται στό θάνατο καί τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου της κι ἀλλοίμονο ἂν ἀναζητᾶ ἄλλους τρόπους νά πείσει γιά τήν Ἀληθείά της.

Ἡ ἀπουσία «ἀποδείξεων» γιά τήν ὑπαρξη, παρουσία ἢ ἐνδιαφέρον τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ ἔκφραση τῆς ἀγάπης Του πού συμβαδίζει μέ τό σεβασμό τῆς ἐλευθερίας τοῦ προσώπου. Ἡ ἀγάπη Του θά ’ταν ἐλλειμματική ἂν μᾶς ἀνάγκαζε, γιά τό «δικό μας καλό», νά Τόν πιστέψουμε. Οὔτε ἡ Ἀνάστασή Του, τό παγκόσμιο αὐτό γεγονός πού ἄλλαξε τή ζωὴ ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, δέν μπορεῖ ν’ ἀποδειχτεῖ. Οὔτε, βέβαια, καί ν’ ἀποδειχτεῖ ὅτι δέν εἶναι γεγονός.

Ἡ ἐσωτερική ἀλλαγὴ – μετάνοια τῶν ἀνθρώπων πού φαίνεται στή ζωὴ τους, ἡ μεταβολὴ τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου, σέ κάθε Θεία Λειτουργία, σέ σῶμα καί αἷμα Χριστοῦ, ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού ἔρχεται «διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ πρεσβυτερίου» στό νερό, στό λάδι, στά ὑλικά πράγματα, καί τά μεταποιεῖ σέ ἀγιασμό, εὐχέλαιο καί ὅ,τι ἄλλο ἀγιάζεται, δέν ἀποδεικνύεται. Εἶναι ὅμως γιά τούς πιστούς βεβαιότητα πού τή ζοῦν καί τή χαίρονται, ὅπως ζοῦν καί χαίρονται τήν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου τους. Ποιός μπορεῖ ν’ ἀμφισβητήσῃ τό βίωμα ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων;

Στήν ταπείνωση καί στήν ἀπλότητα τῆς καρδιάς γνωρίζεται ὁ «ἄλλος κόσμος» καί ἀποκαλύπτεται τό «ἀόρατο θαῦμα» πού παραπέμπει στό «σημεῖο» τῆς παρουσίας τοῦ ζῶντος Θεοῦ. ❖

Όταν αγαπᾶς κάποιον, τόν νοιώθεις ζωντανό μπροστά σου. Μοναξιά νοιώθει αὐτός πού δέν ἀγαπᾶ, καί ἡ μοναξιά γίνεται μεγαλύτερη, ὅταν θέλω νά μέ ἀγαποῦν. Οἰοσδήποτε ἄνθρωπος, εἴτε βασιλιάς, εἴτε ζητιάνος εἶναι, μόλις θελήσει νά τόν ἀγαποῦν, θά δεῖτε ὅτι ἀμέσως θά νοιώσει μοναξιά. Μόλις ἀρχίσει νά ἀγαπᾶ, ὄχι μέ ἀγάπη ἀνθρώπινη ἀλλά ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀρχίζει νά φεύγει ἡ μοναξιά καί ἀνακαλύπτει πώς ὅλη ἡ Ἐκκλησία, οἱ πάντες, εἶναι μαζί του. ❖

Ἄρχιμ. Αἰμιλιανός Σιμωνοπετρίτης

Ἦρέπει νά δεινοπαθήσεις γιά νά ἀποκτήσεις τήν εἰρήνη. Αὐτός πού θέλει νά εἶναι ἀρεστός στό Θεό ὀφείλει νά περάσει ἀπό δοκιμασίες.

Ἄγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΩΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Αρχ. Παύλου Έγγλεζάκη

Διάλογος δέν εἶναι συζήτηση. Διάλογος γίνεται μεταξύ ἀνθρώπων ὄχι μεταξύ συστημάτων. Καί μεταξύ ἀνθρώπων ὁ διάλογος εἶναι πρίν ἀπ' ὅλα συνάντηση.

Στό διάλογο πηγαίνουμε ὄχι γιά νά ποῦμε ἤ νά διδάξουμε κάτι: αὐτό θά ἦταν μονόλογος ἤ θά καταντοῦσε διάλογος κουφῶν. Πηγαίνουμε γιά νά συναντήσουμε κάποιον ἄλλο, πού τόν δεχόμαστε ὅπως εἶναι, θέλουμε νά τόν γνωρίσουμε καλύτερα, νά τόν ἀκούσουμε, νά μάθουμε γι' αὐτόν. Καί βέβαια νά τοῦ συστηθοῦμε, νά τοῦ ποῦμε γιά μας, γιά τή ζωή μας, τίς πεποιθήσεις μας, τούς φόβους μας, τίς ἐλπίδες μας.

Στό διάλογο πηγαίνουμε μέ φιλική διάθεση, γιά νά κάνουμε φίλους. Ἡ στάση αὐτή τῆς δεκτικότητας καί τοῦ ἀνοίγματος εἶναι ὄχι μόνο ἡ ὀρθή χριστιανική στάση, πού ὑπαγορεύεται ἀπό τή μεγάλη ἐντολή τῆς ἀγάπης τοῦ πλησίον, ἀλλά κατ' ἐξοχήν καί ἡ στάση τοῦ πολιτισμένου ἀνθρώπου πού ἔχει ὑπερβῆ τίς καχυποψίες, τίς φοβίες καί τή στατικότητα τοῦ ἀπαίδευτου καί φανατικοῦ.

Ἡ σύγχρονη τεχνολογία καί ἡ νέα ἐπιστήμη ἔχουν κάνει τόν πλανήτη μας πολύ μικρό, πρὸς τό παρόν μᾶς δίνεται μόνο μία Γῆ γιά νά ζήσουμε, καί θά πρέπει κάποτε νά θελήσουμε νά καταλάβουμε πώς τά πράγματα πού μᾶς ἐνώνουν μέ τόν πλησίον μας, ὅποιοσδήποτε κι ἂν εἶναι αὐτός (ὁ Κινέζος, ὁ Ἑσκιμῶς, ὁ συμπατριώτης μας τῆς ἄλλης ἰδεολογίας ἢ κόμματος ἢ πίστεως), εἶναι πιό πολλά ἀπό αὐτά πού μᾶς χωρίζουν. Ὁ ἀληθινός χριστιανός, ὄντας ὁ ἴδιος κατὰ τό πνεῦμα τοῦ Κυρίου του οἰκουμενικός καί παγκόσμιος ἀνθρωπος, προσπαθεῖ ὅσο μπορεῖ νά βοηθήσει τήν ἀμοιβαία γνωριμία καί συνύπαρξη τῶν ἀνθρώπων, χωρίς καθόλου νά «κάνει ὑποχωρήσεις» ἢ νά ἀρνήται ἢ ν' ἀποκρῦβει τήν Ἀλήθεια τήν ὅποια πιστεύει καί πρὸς τήν ὅποια βαδίζει. Καί χωρίς βέβαια νά νομίζη ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ χριστοῦ ἐξαντλεῖται σ' αὐτή τή διακονία μόνο καί ἄλλο σκοπό ἢ λόγο ὑπάρξεως δέν ἔχει. Ὁ πιστός δέν ξεχνᾷ ὅτι τό ἕνα καί μοναδικό οὐ ἔστι χρεία» εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καί αὐτήν «ζητᾷ πρῶτον». ❖

ΟΤΙ ΔΗΠΟΤΕ ΧΩΡΙΣ ΑΓΑΠΗ ΕΙΝΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ

π. Νικόλαου Χριστοδούλου

Γάλλος συγγραφέας Ανρί ντέ Μοντερλάν έγραψε χαρακτηριστικά κάπου στό έργο του «Ο Καρδινάλιος τής Ίσπανίας» ότι «τά φιλόανθρωπα έργα του τόν άπαλλάσσουν άπό τήν φιλανθρωπία...»! Όλοφάνερα μέ τό λόγο αυτό αναφέρεται στην περίπτωση εκείνη όπου μία «φιλόανθρωπη» πράξη γίνεται άπλώς και μόνο για νά μάς δώσει τό άλλοθι του καλού χριστιανού, ό όποιος δέν παραμελεί τό έργο τής αγάπης προς τόν πλησίον. Μέ άλλα λόγια, στίς περιπτώσεις εκείνες όπου, ή λεγόμενη έμπρακτη αγάπη μας δέν έκδηλώνεται άπό περίσσειμα αγάπης, αλλά γίνεται προς τό θεαθήναι τοίς ανθρώποις, προς αύτοεπιβεβαίωση, για νά δώσει σέ ψυχολογικό και συναισθηματικό επίπεδο τήν ψευδαίσθηση του καθωσπρέπει χριστιανού.

Κάθε φορά πού τίθεται τό θέμα τής φιλανθρωπίας προβάλλεται έντονα τό έρώτημα «ή Έκκλησία τί κάνει;» και αυτό είναι ό,τι πιό μειωτικό και άπαξιωτικό μπορεί νά ειπωθεί για τήν Έκκλησία. Γιατί ταυτίζεται ό ρόλος τής Έκκλησίας στόν κόσμο μέ μία ύλική, ίσως και συναισθηματική ή πολιτιστική φροντίδα και συνεισφορά. Πέραν αυτού του φυσιοκρατικού και κοινωνικού ρόλου, θεωρούν κάποιοι ότι ή Έκκλησία δέν έχει λόγο ύπαρξης.

Ἡ Ἐκκλησία διδάσκει μία καί μόνο φιλόνηθρωπη πράξη, τήν ἐκκλησιαστική, τήν εὐχαριστιακή. Ἀκόμη περισσότερο, ἡ φιλόνηθρωπία γιά τήν Ἐκκλησία ἔχει ὄντολογικές διαστάσεις, συνδέεται ἄμεσα μέ τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Ὅπως ὁ Χριστός, ἔτσι καί ἡ Ἐκκλησία (πού εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός

παρατεινόμενος στους αἰῶνες), δέν στοχεύει σέ κάποιες ἀπομονωμένες καλές πράξεις, οἱ ὁποῖες θά λύσουν μόνο προσωρινά τό πρόβλημα τοῦ συνανθρώπου μας. Ἡ φιλόνηθρωπία στοχεύει στή σύνδεση τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό. Νά διδάξει στόν ἄνθρωπο νά ἀντλεῖ τήν ὕπαρξή του ἀπό τόν Θεό. Σέ

αὐτή τήν προοπτική, ἡ ἀνθρώπινη φύση παύει νά εἶναι αὐτοσκοπός ἀλλά γίνεται τόπος φανέρωσης τῆς θείας παρουσίας, ἀναίρεσης τοῦ θανάτου, φανέρωσης τῆς προσωπικῆς ἀθανασίας. Οἱ «ἀγάπες», «οἱ κοινές τράπεζες», πού συνήθως προβάλλονται ὡς ἡ ἀπόλυτη πράξη φιλανθρωπίας τῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελοῦσαν προέκταση τῆς θείας Εὐχαριστίας. Ἦταν μία ἄλλη ἔμπρακτη ἐπιβεβαίωση τοῦ λόγου τοῦ Χριστοῦ, ὅτι «ἐκεῖνος πού τρώει τό σῶμα μου, ἔχει ζωή αἰώνιο».

Ὁ Χριστιανός, στό βαθμό πού γίνεται Ἐκκλησία καί συμπεριφέρεται ἐκκλησιαστικά, ἀγαπᾶ καί νοιάζεται γιά τόν συνάνθρωπό του. Φεύγοντας ἀπό τήν θεία Λειτουργία, μεταφέρει τήν ἐμπειρία καί τό λειτουργικό ἦθος ἀθόρυβα στόν κοινωνικό του περίγυρο, στούς ἀδελφούς καί συμπολίτες του, πολύ περισσότερο στούς ἐχθρούς του. Γίνεται ἔτσι, μία ἀστείρευτη πηγή δημιουργικότητας, ὑγείας καί προσφορᾶς, ἕνας θησαυρός ἀδαπάνητος πού διοχετεύεται μυστικά καί διαποτίζει ὅλες τίς κοινωνικές δομές. Ἡ ρήση τοῦ Γεροντικοῦ «εἶδες τόν ἀδελφό σου, εἶδες Κύριον τόν Θεό σου», πλήρως ἑναρμολογημένος μέ τό λόγο τοῦ Χριστοῦ στό εὐαγγέλιο τῆς κρίσεως, γίνεται γνώμονας ζωῆς. Χωρίς ὑποχρέωση, χωρίς ψυχαναγκασμό, μέσα σέ ἕνα γνήσιο πνεῦμα ἐλευθερίας καί ἀγάπης. Μίας ἀγάπης πού μεταγγίζει ἔμπνευση, χαρά, ζωή! Γιατί καμιά πράξη φιλανθρωπίας δέν μπορεῖ νά σταθεῖ ἀπό μόνη της. Γιατί ὀτιδήποτε γίνεται χωρίς ἀγάπη εἶναι θάνατος. ❖

ΑΝΑΣΤΑΣΗ: Η ΟΝΤΩΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Μητροπολίτου Ναυπάκτου Ίεροθέου

Η

Ανάσταση του Χριστού είναι τό μεγαλύτερο γεγονός μέσα στην ιστορία. Στην Έκκλησία κάνουμε διαρκώς λόγο για τήν Ανάσταση του Χριστού πού έχει μεγάλη σημασία για τήν ζωή του πιστού. Δέν πιστεύουμε σε κοινωνικές επαναστάσεις, αφού τό μεγαλύτερο καλό στην Οίκουμένη προήλθε από τήν Ανάσταση και ὄχι από κάποια ανθρώπινη κοινωνική επανάσταση. Κι ἂν συσχετίσουμε τήν Ανάσταση μέ τήν ἀληθινή επανάσταση, τότε βρισκόμαστε στην ἀλήθεια, από τήν ἄποψη ὅτι διά τῆς Αναστάσεως του Χριστού ὁ ἄνθρωπος ἐπανῆλθε στην ἀρχική του θέση καί ἀνέβηκε ἀκόμη ὑψηλότερα. Ἡ λέξη επανάσταση προέρχεται από τό ρῆμα ἐπανίστη-

μι, πού σημαίνει ἐπανερχομαί στην προηγούμενη θέση. Αὐτή ἡ ἐπανόρθωση, ἡ ἀποκατάσταση του ἀνθρώπου ἔγινε μέ τήν Ανάσταση του Χριστού. ❖

ΑΓΙΟΤΗΣ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

Μητροπολίτη Περγάμου Ἰωάννη

Αγιότης σημαίνει νά ἀφιερῶσουμε, νά προσφέρουμε τόν Θεό κάποιον ἢ κάτι πού θά φυλάξουμε, θά ξεχωρίσουμε γι' Αὐτόν.

Αγιότης σημαίνει ἀπελευθέρωση ἢ μάλλον ἐλευθερία. Ἀπελευθέρωση ἀπό κάποιον ἢ ἀπό κάτι, ἐλευθερία γιά κάποιον ἢ γιά κάτι. Ἴδου μερικές μορφές:

α) ἀπελευθέρωση ἀπό τό παρελθόν - μετάνοια.

β) ἀπελευθέρωση ἀπό τό πάθος τοῦ ἐγκεντρισμοῦ - ἀσκήση καί θεραπεία.

γ) ἀπελευθέρωση ἀπό τήν ἀδικία, τή φτώχεια καί ὅλα τά κοινωνικά κακά.

δ) ἀπελευθέρωση - ναί - ἀκόμη καί ἀπό τή φθορά καί τό θάνατο - κάτι γιά τό ὁποῖο σχεδόν δέν ὀμιλοῦμε.

ε) ἐλευθερία νά ἀγαπᾶμε, ἀκόμη καί τούς ἐχθρούς μας, ἐλευθερία νά ἐπιτρέπουμε στούς ἄλλους νά ὑπάρχουν καί νά δημιουργοῦν, παρά τίς προσωπικές, πολιτιστικές καί ἄλλες διαφορές καί ταυτότητες, ἐλευθερία νά θυσιαζόμαστε γιά τούς ἄλλους, ὅπως ὁ Χριστός ἔδωσε τή ζωή του πάνω στό Σταυρό. ❖

Η ΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

π. Φιλόθεου Φάρου

Ψυχική υγεία δέν έπιτυγχάνεται στό χωρισμό αλλά στην ένότητα, (άγ. Ίω. Κασσιανός) πού έχει τή δύναμη περισσότερο από κάθε τί άλλο νά μās έξασφαλίζει τό έλεος του Θεού. Άλλος τρόπος νά σωθει ό άνθρωπος δέν ύπάρχει παρά διά του πλησίον (άγ. Μακάριος).

Ή σχέση μέ τό συνάνθρωπο είναι τό φάρμακο τής ζωής καί τής άθανασίας· καί μέ τήν ένότητα μέ τό συνάνθρωπό του έπιτυγχάνει τήν τελείωσή του ό άνθρωπος (Μ. Αθανάσιος).

Ό άνθρωπος πού δέν ξέρει νά συνδέεται μέ τό συνάνθρωπό του είναι τό πιό άχρηστο πράγμα (άγ. Ίω. Χρυσόστομος). Δέν μπορεί νά έχει κανένα ύψηλό φρόνημα, αλλά μοιάζει μέ τά άψυχα πράγματα (άγ. Ίω. Χρυσόστομος) καί έχει έντελώς παραποιηθει σ' αυτόν ή εικόνα του Θεού, «ώστε προνοητέον καί μεριμνητέον άλλήλων· έν γάρ τή ένώσει τό είναι έχομεν» (άγ. Ίω. Χρυσόστομος).

Καί αυτήν άκόμη τήν ύπαρξή του ό άνθρωπος τήν άποκτā στην ένωσή του μέ τό συνάνθρωπο, τονίζει ό Ίωάννης ό Χρυσόστομος, προλαμβάνοντας έτσι κατά δέκα πέντε αιώνες τόν Buber καί τή θέση του «γίνομαι ΊΕγώ όταν λέω ΊΕσύ». ❖

ΑΓΙΟΛΟΓΙΟ

Ο ΑΓΙΟΣ ΒΑΡΒΑΡΟΣ Ο ΛΗΣΤΗΣ 6 ΗΛΪΙΟΥ

Αγίου Νικολάου Βελιβίροβιτς

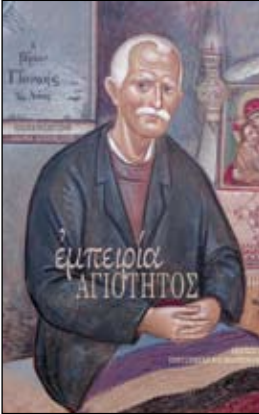
Βαρβάρου διέπραξε πολλά ἐγκλήματα στή ζωή του, ὁ Βάρβαρος αὐτός, ἦλθε κάποτε εἰς ἑαυτόν καί μετανόησε. Τότε καταδίκασε ὁ ἴδιος τόν ἑαυτό του, στήν ἀρχή νά ζεῖ γιά τρία χρό-

νια γονατιστός στά τέσσερα σάν σκυλί καί νά τρώει μαζί μέ τά σκυλιά. Κατόπιν ἔζησε δώδεκα χρόνια στό δάσος χωρίς ροῦχα, στέγη ἢ τροφή ἄλλη, ἐκτός ἀπό κάποια χόρτα καί φύλλα τῶν δένδρων. Ἄγγελοι τοῦ ἀποκάλυψαν ὅτι οἱ ἁμαρτίες του εἶχαν συγχωρηθεῖ.

Κάποιοι ἔμποροι πού ταξίδευαν καί διέσχιζαν τό δάσος εἶδαν ἀπό μακριά τόν Βάρβαρο καί, νομίζοντας ὅτι ἦταν ζῶο καί ὄχι ἄνθρωπος, ἔστρεψαν τά βέλη τους καί τόν κατατρύπησαν. Ἐνῶ ψυχορραγοῦσε, τούς ἰκέτευσε νά εἰδοποιήσουν τόν πλησιέστερο ἱερέα. Ὁ ἱερέας πράγματι ἦλθε καί τόν ἐνταφίασε μέ τίς δέουσες τιμές. Ἀπό τή σορό τῶν λειψάνων τοῦ ἀγίου μάρτυρος Βαρβάρου ἀνέβλυσε ἰαματικό μύρο, τό ὁποῖο θεράπευε ποικίλες νόσους καί ἄλγη τῶν ἀνθρώπων. ❖

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ

Τό βιβλίο ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΓΙΟΤΗΤΟΣ, του π. Ανδρέα Άγαθοκλέους, πρωτοκυκλοφόρησε τό 1994, ἐνῶ ζοῦσαν ἀκόμα τὰ ἀδελφία του, Βασίλης καί Τρυφωνού. Μετά ἀπό 30 χρόνια ἀπό τήν κοίμησή του ὀσίου Παναῆ τοῦ ἐκ Λύσης, κυκλοφορεῖ ἡ Δ΄ ἔκδοσή ἐπηυξημένη καί βελτιωμένη καθῶς καί μέ πλούσιο φωτογραφικό ὕλικό. ❖

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Γέροντος Παναῆ ἐκ Λύσης

Νά προσέξεις νά μείνεις στή θέση σου καί νά μήν ἀφήσεις νά εἰσχωρήσει μέσα σου ψυχρότητα ἢ ἀντιπάθεια, ἅμα σέ λυπήσει κάποιος καί σέ ταραξεί, ἀκόμα καί ἂν ἔχεις δίκαιο. Τοῦτα εἶναι παθήματα πού γίνονται μαθήματα καί καταλαβαίνεις ἂν προοδεύεις στήν πνευματική ζωή. Μήν περιμένουμε λουκούμια... Ὁ χριστιανός μοιάζει μέ τόν μαθητή πού μελετᾶ καί δίνει ἐξετάσεις. "Ἐ, δίχως νά δοκιμαστοῦμε... Τρέχω, τρέχω καί νομίζω ὅτι πάω καλά μόνος μου. Νά ἔρθουν καί ἄλλοι ἀγωνιστές, νά γίνουν ἀγῶνες, νά δοῦμε... Ὁ καλός χριστιανός στίς δοκιμασίες ἐξετάζεται. ❖

ΟΙ ΓΕΦΥΡΕΣ

Ἀθηναΐδος Σκαρδάση -Μαυρικάκη

Τίς γκρεμισμένες γέφυρες
θά ξαναχτίσουμε!

Τίς γέφυρες
πού μᾶς ἔφερναν μέ σιγουριά
ἀπό τίς στέπες τοῦ ἀτομισμού
στούς ζεΐδωρους βιότοπους
τοῦ σύ καί τοῦ ἐμεῖς.

Αὐτή ὅμως τή φορά
μέ πιά στέρια ὑλικά θά οἰκοδομήσουμε.

Ἄντί γιά πέτρα μέ τῆς ταπεινώσης τό γρανίτη
κι ἀντί γι' ἀσβέστη
μέ τήν ἄσβηστη ἀγάπη
πρός τό Θεό καί τό συνάνθρωπο.

